

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

26 януари 2016 г.

12:00 ч.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹
Декември 2015 г.

През декември 2015 г. *широките пари* (паричния агрегат $M3^2$) се увеличават на годишна база с 8.8% при годишно нарастване от 11.2% през ноември 2015 година³. В края на декември 2015 г. *широките пари* са 73.961 млрд. лв. (84.7% от БВП⁴) при 72.771 млрд. лв. към ноември 2015 г. (83.4% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат $M1^5$, се увеличава през декември 2015 г. с 15.6% на годишна база (12% годишен ръст през предходния месец).

Графика 1

¹ Предварителни данни. Пълният комплект от таблици за паричната статистика, както и методологическите бележки, се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Парична и лихвена статистика/ Парична статистика/ Парична статистика*. Извършени са ревизии на данните за ноември 2015 г., които са означени с буква "P" в съответните таблици.

² Паричният агрегат $M3$ включва паричен агрегат $M1$, депозити с договорен матурирет до 2 г., депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца, и търгуеми инструменти (издадени дялови ценни книжа до 2 години, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и репо-сделки).

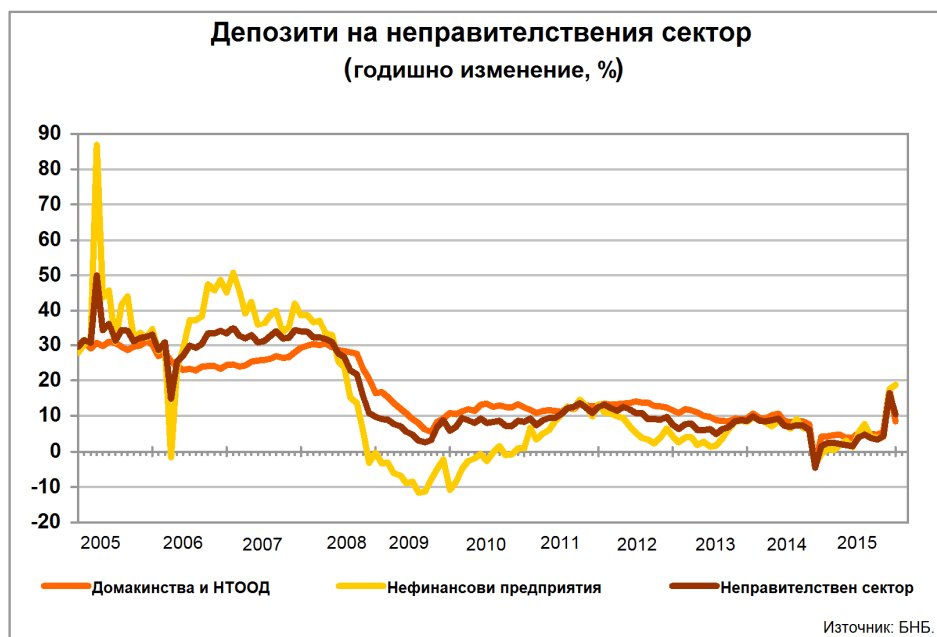
³ Годишното изменение на паричните и депозитните показатели за ноември 2015 г. е повлияно от изключването на Корпоративна търговска банка (КТБ) от паричната статистика през ноември 2014 г. (в резултат на отнемането на нейния лиценз), както и от ръста през декември 2014 г. на депозитите при другите банки поради започналото от 4 декември 2014 г. изплащане на гарантираните депозити в КТБ, преобладаващата част от които останаха в банковата система.

⁴ При БВП за 2015 г. в размер на 87.277 млрд. лв. (прогнозни данни на БНБ).

⁵ Паричният агрегат $M1$ включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън *Парично-финансови институции* и *овърнайт-депозити* в левове и чуждестранна валута).

В края на декември 2015 г. депозитите⁶ на неправителствения сектор⁷ са 63.726 млрд. лв. (73% от БВП), като годишното им увеличение е 10.6% (16.5% годишно повишение през ноември 2015 година)⁸. Депозитите на *Нефинансови предприятия* са 18.226 млрд. лв. (20.9% от БВП) в края на декември 2015 година. В сравнение със същия месец на 2014 г. те се увеличават с 18.7% (17.6% годишно повишение през ноември 2015 година). Депозитите на *финансовите предприятия* намаляват с 3.8% на годишна база през декември 2015 година (1.4% годишно понижение през ноември 2015 г.) и в края на месеца достигат 2.915 млрд. лв. (3.3% от БВП). Депозитите на *Домакинства и НТООД* са 42.586 млрд. лв. (48.8% от БВП) в края на декември 2015 година. Те се увеличават с 8.5% спрямо същия месец на 2014 г. (17.6% годишно нарастване през ноември 2015 година).

Графика 2

Нетните вътрешни активи са 51.651 млрд. лв. в края на декември 2015 година. Те се увеличават с 2.4% спрямо същия месец на 2014 г. (2% годишно повишение през ноември 2015 година). В края на месеца основният им компонент – *вътрешният кредит*, възлиза на 53.204 млрд. лв. и се увеличава спрямо декември 2014 г. с 2.2% (2.5% годишно повишение през ноември 2015 година). На годишна база вземанията от неправителствения сектор⁹ намаляват с 1.6%, достигайки 50.773 млрд. лв. (0.1% годишно понижение през ноември 2015 година).

В края на декември 2015 г. кредитите за неправителствения сектор са 49.805 млрд. лв. (57.1% от БВП) при 50.561 млрд. лв. към ноември 2015 г. (57.9% от БВП). През декември 2015 г. те намаляват на годишна

⁶ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁷ Неправителственият сектор обхваща сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества и пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, ангажирани със *спомогателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества и пенсионни фондове*) и сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации, обслужващи домакинствата*).

⁸ Виж бележка №3.

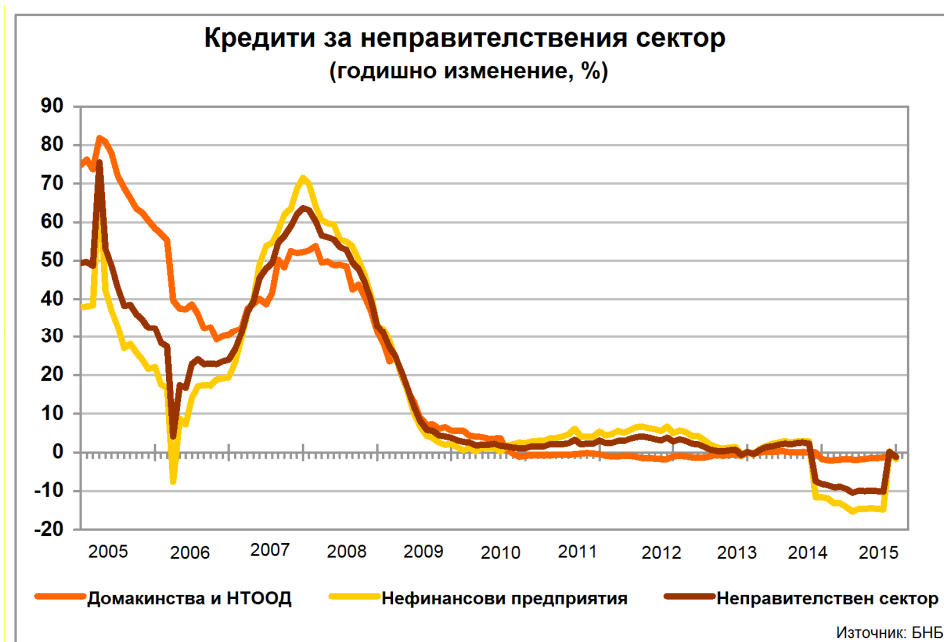
⁹ Вземанията от неправителствения сектор по инструменти включват кредити, репо-сделки, ценни книжа, различни от акции, и акции и други капиталови инструменти.

база с 1.2% (0.2% годишно увеличение през ноември 2015 година)¹⁰. Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно от нетните продажби на кредити от *Други парично-финансови институции (Други ПФИ)*, чиито обем за последните дванадесет месеца е 413 млн. лева. На годишна база продадените кредити от *Други ПФИ* са 444.9 млн. лв. (в т. ч. 23.6 млн. лв. през декември 2015 година), а обратно изкупените кредити – 31.9 млн. лв. (в т. ч. 1.6 млн. лв. през декември 2015 година).

Кредитите за *Нефинансови предприятия* се понижават с 1.7% на годишна база през декември 2015 г. (0.3% годишно увеличение през ноември 2015 г.) и в края на месеца достигат 30.474 млрд. лв. (34.9% от БВП). Кредитите за *Домакинства и НТООД* са 18.140 млрд. лв. (20.8% от БВП) в края на декември 2015 година. Спрямо същия месец на 2014 г. те намаляват с 1.3% (1% годишно понижение през ноември 2015 година). В края на отчетния месец *жилищните кредити* са 8.647 млрд. лв. и намаляват на годишна база с 1.2% (1.4% годишно понижение през ноември 2015 година). *Потребителските кредити* възлизат на 7.269 млрд. лв. и се понижават с 0.1% спрямо декември 2014 г. (0.4% годишно повишение през ноември 2015 година). На годишна база *другите кредити* намаляват с 10% (6.3% годишно понижение през ноември 2015 г.), като достигат 726 млн. лева.

Кредитите, предоставени на финансови предприятия, са 1.191 млрд. лв. (1.4% от БВП) в края на декември 2015 година. В сравнение с декември 2014 г. те се увеличават с 19.4% (19.7% годишно повишение през ноември 2015 година).

Графика 3

¹⁰ Поради отнемането на лиценза на КТБ за извършване на банкова дейност в данните по парична статистика, считано от месец ноември 2014 г., КТБ е изключена като отчетна единица. В резултат на това активите и пасивите на КТБ са изключени от баланса на *Други парично-финансови институции* през ноември 2014 година. В тази връзка ефектът върху годишното изменение на кредитните показатели от изключването на КТБ от паричната статистика обхваща периода от ноември 2014 г. до октомври 2015 г. включително.

В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ¹¹ БНБ събира информация за всички балансови показатели на ПФИ, включително информация за кредитите, които са реструктурирани или са необслужвани с просрочие над 90 дни. Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана поради това, че за целите на паричната и на лихвената статистика не се събират детайлни данни за кредитите по срокове на просрочие.

В съответствие с международната практика отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са реструктурирани или са необслужвани.

Нетните чуждестранни активи са 40.677 млрд. лв. в края на отчетния месец при 41.132 млрд. лв. в края на ноември 2015 година. На годишна база те нарастват с 16.2% при ръст от 21.6% през ноември 2015 година. През декември 2015 г. чуждестранните активи се увеличават с 5.7% (11.2% годишен ръст през ноември 2015 г.), като достигат 50.346 млрд. лева. Чуждестранните пасиви са 9.668 млрд. лв. и на годишна база намаляват с 23.5% (18.1% годишно понижение през ноември 2015 година).

¹¹ Регламент (ЕО) №2423/2001 на Европейската централна банка от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор "Парично-финансови институции" (ЕЦБ/2001/13) и Регламент (ЕО) №63/2002 на Европейската централна банка от 20 декември 2001 г. относно статистика за лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия (ЕЦБ/2001/18).

Парични, депозитни и кредитни показатели¹

(годишно изменение, %)

	2012	2013	2014	Ноември 2015	Декември 2015	
					Салдо (млн. лева)	Годишно изменение (%)
Компоненти на М3						
ПАРИ М3 (=1+2+3)	8.4	8.9	1.1	11.2	73,961	8.8
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	9.5	17.5	15.1	12.0	35,970	15.6
1.1. Пари извън ПФИ	9.1	6.8	12.0	12.9	11,378	11.9
1.2. Овърнайт депозити	9.7	23.8	16.6	11.5	24,592	17.4
2. М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	7.9	4.0	-8.2	10.5	37,921	3.0
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	5.0	-8.5	-10.1	7.4	26,989	2.6
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	24.1	63.6	-3.3	18.9	10,932	3.8
3. М3 - М2(=3.1.)	-4.7	-35.4	-5.9	4.0	70	1.3
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	-4.7	-35.4	-5.9	4.0	70	1.3
Източници на М3						
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	20.1	12.0	23.4	21.6	40,677	16.2
1.1. Чуждестранни активи	15.0	3.4	13.8	11.2	50,346	5.7
1.2. Чуждестранни пасиви	7.2	-11.0	-6.2	-18.1	9,668	-23.5
2. НЕТНИ ВЪТРЕШНИ АКТИВИ (=2.1.+2.2.)	2.6	3.6	-9.6	2.0	51,651	2.4
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	2.5	3.6	-8.8	2.5	53,204	2.2
2.1.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ²	-26.1	269.6	-62.0	118.2	2,431	455.2
2.1.2. Вземания от неправителствения сектор ³	2.8	0.3	-7.7	-0.1	50,773	-1.6
2.2. ДРУГИ ПОЗИЦИИ⁴	2.3	-5.9	-29.4	-18.3	-1,553	2.3
Депозити⁵ и кредити на неправителствения сектор						
ДЕПОЗИТИ⁵ (=1+2+3)	7.6	8.7	1.5	16.5	63,726	10.6
1. Нефинансови предприятия	4.3	8.3	-0.7	17.6	18,226	18.7
2. Финансови предприятия	-12.9	4.9	-16.5	-1.4	2,915	-3.8
3. Домакинства и НТООД	11.7	9.3	4.1	17.6	42,586	8.5
КРЕДИТИ (=1+2+3)	3.0	0.2	-8.2	0.2	49,805	-1.2
1. Нефинансови предприятия	5.0	0.1	-11.6	0.3	30,474	-1.7
2. Финансови предприятия⁶	9.8	10.0	-8.4	19.7	1,191	19.4
3. Домакинства и НТООД (=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	-1.0	-0.2	-1.6	-1.0	18,140	-1.3
3.1. Овърдрафт	-4.2	-1.4	-0.1	-2.1	1,498	-3.1
3.2. Жилищни кредити	0.8	-1.2	-0.9	-1.4	8,647	-1.2
3.3. Потребителски кредити	-2.3	2.2	-2.0	0.4	7,269	-0.1
3.4. Други кредити	-1.5	-6.0	-8.2	-6.3	726	-10.0

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидиранния баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции, и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Данните са предварителни. Извършени са ревизии на данните за ноември 2015 г., които са означени с буква "Р" в съответните таблици.

² Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*. Отрицателните стойности показват превишение на задълженията спрямо вземанията на *Парично-финансовите институции* към сектор *Държавно управление*.

³ Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества и пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества и пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

⁴ Включва следните позиции: *Други активи и пасиви (нето)*, *Дълготрайни активи* и *Отношения между Парично-финансови институции (нето)*.

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

Парични показатели¹

(Принос на компонентите им към годишното изменение, %)

	2012	2013	2014	Ноември 2015	Декември 2015
Компоненти на МЗ					
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	8.4	8.9	1.1	11.2	8.8
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	3.5	6.5	6.1	5.7	7.1
1.1. Пари извън ПФИ	1.2	0.9	1.6	1.9	1.8
1.2. Овърнйт депозити	2.3	5.6	4.4	3.8	5.4
2. М2 - М1 (Квазилари = 2.1.+2.2.)	5.0	2.5	-4.9	5.4	1.6
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	2.7	-4.4	-4.4	2.8	1.0
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	2.3	6.9	-0.5	2.6	0.6
3. МЗ - М2(=3.1.)	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0
Основни източници на МЗ					
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	20.1	12.0	23.4	21.6	16.2
1.1. Чуждестранни активи	25.0	5.4	20.4	15.2	7.7
1.2. Чуждестранни пасиви	4.8	-6.6	-3.0	-6.4	-8.5
2. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.+2.2.)	2.5	3.6	-8.8	2.5	2.2
2.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ²	-0.3	3.3	-1.3	2.6	3.8
2.2. Вземания от неправителствения сектор ³	2.8	0.3	-7.5	-0.1	-1.6
в т. ч. Кредити (=а+б+в)	2.9	0.2	-7.8	0.2	-1.1
а) Нефинансови предприятия	3.1	0.0	-7.1	0.2	-1.0
б) Финансови предприятия ⁴	0.2	0.2	-0.2	0.4	0.4
в) Домакинства и НТООД	-0.3	-0.1	-0.5	-0.4	-0.5

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции, и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Данните са предварителни. Извършени са ревизии на данните за ноември 2015 г., които са означени с буква "Р" в съответните таблици.

² Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

³ Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества и пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества и пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации, обслужващи домакинствата*).

⁴ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.